ואין להן מענת בתולים "הגיורת והשבויה

והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו

יתירות על בנות שלש שנים ויום אחד

כתובתן מנה ואין להן מענת בתולין: גמ' אמר

רב יהודה אמר רב קמן הבא על הגדולה

עשאה מוכת עץ כי אמריתה קמיה דשמואל

אמר יאין מוכת עץ בבשר איכא דמתני

לה להא שמעתא באפי נפשה קמן הבא

על הגדולה רב אמר עשאה מוכת עץ

ושמואל אמר אין מוכת עץ בבשר מתיב רב אושעיא גדול שבא על הקטנה וקטן

הבא על הגדולה ומוכת עץ כתובתן מאתים

דברי ר"מ וחכמים אומרים מוכת עץ כתובתה

מנה אמר רבא הכי קאמר גדול הבא על

הקמנה ולא כלום שרפחות מכאן כנותן אצבע

בעין דמי וקמן הבא על הגדולה עשאה

מוכת עץ ומוכת עץ גופא פלוגתא דר"מ

ורבנז אמר רמי בר חמא ימחלוקת כשהכיר

בה דר"מ מדמי לה לבוגרת ורבגן מדמו לה

לבעולה אבל לא הכיר בה דברי הכל ולא

כלום ור"מ אמאי מדמי לה לבוגרת נדמייה

א) וכדה מד:ז, ב) ולהמו יג.], ג) לקמן יג. [טו.], ד) לקמן מו., ד) [לקמן יג.ז. ו) ולהמו יב: מו.ז. דניחא ליה טפי דלרבנן לא הכיר בה מנה דהשתח נמי כרבנן. ת"י עה"ג,

גליון הש"ם גמ' ואמר רבא מאן דקא מותיב שפיר. שכת קכג :ע"ל ר"ה ו ע"ד

מוסף רש"י היא אומרת משארסתני באנסתי, וחים לי מחחים ואין להן טענת בחולין. אין יכול להפסידה אותו מנה ולומר בחזקת בתולה נשחתיך והרי מקחי מקח טעות: גבו' עשחה מוכח עד. נהי דאין ביאתו ביאה מיהו לא גרע מעץ הנתקע ולרבנן דפליגי אמוכת עץ כתובתה מנה וכן לענין כהן גדול דתנן (יבמות דף נע.)

לא ישא את מוכת עך הא נמי אסירא ליה: אין מוכת עך בבשר אדם. ואי בעולה לא הויא מוכת עץ נמי ליתא: באפי נפשה. בלא גברי דלא אמר רב יהודה משמיה דרב ומשמיה דשמואל אלא אינהו גופייהו איפלוג בה: וקטן שבא על הגדולה ומוכת עץ. ומדפלגינהו תנא לתרתי ולא איפלוג רבנן אלא במוכת עך שמעת מינה אין מוכת עץ בבשר: הכי קחמר גדול הבח על הקטנה ולא כלום. אינה ביאה לדברי הכל הלכך כתובתה מאתים ולא איפלוג רבנן עלה דפחות מכאן כנותן אלבע בעין דתנן במסכת נדה (דף מד:) גבי בת פחותה מג' שנים ויום אחד מה הדמעה היולאת ע"י אלבע באה אחרת תחתיה אף בתולים של פחות מכן חוזרין אחרים תחתיהם: וקטן שבא על הגדולה. מוכת עד היא זו וכתובתה מאתים דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל מוכת עך כתובתה מנה והא נמי דקא משוית לה מוכת עץ כתובתה מנה: כשהכיר בה. כשכנסה וכתב לה כתובה היה יודע שהיא מוכת עץ: מדמי לה לבוגרת. דקיימא לן שכלו בתוליה במס' יבמות (דף נט.) דקתני בבתוליהי פרט לבוגרת שכלו בתוליה ואפי׳ הכי כתובתה מאתים: ולא כלום. דמקח טעות הוא ואפי׳ מנה אין לה: היא אומרם מוכת עד אני. משנתנו היא: והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את. הנושה את האשה בחוקת בתולה ולא מלא לה בתולים היא אומרת מוכת עך אני כו' ש"מ אית לה כתובה או מנה או מאתים דאי לית לה מאי נאמנת דקאמר רבן גמליאל אלמא מוכת עץ שלא הכיר בה יש לה כתובה תיובתא דרמי בר חמא דאמר לא הכיר בה דברי הכל ולא כלום: אלא אמר רבא לר"מ ביו הכיר בה בין לא הכיר בה מאמים. ומתני' דקתני היא אומרת מוכת עץ אני והא תבעה מאתים רבי מאיר היא: לרבנן הכיר בה מנה. ומתני׳ דהכא דקתני וחכמים אומרים מוכת עץ מנה כשהכיר בה: לא הכיר בה ולה כלום. והה לה מלינו למימר לר' מאיר הכיר בה מאתים לא הכיר בה מנה דאי במהח טעות מחזהינן

רשמואל אמר אין מוכת עץ בבשר. גלא השיר נתולין איירי דאי בהשיר למה יש לה להיות פחותה ממוכת עך:

לרבנן חביר בה מנה לא הביר בה ולא כלום. ומתני׳ ר״מ היא ולא רבנן ואם תאמר אמאי לא קאמר לרבנן בין הכיר

בה בין לא הכיר בה מנה כדקאמר במסקנא ותיתי מתניתין לדברי הכל וי"ל דלא ניחא ליה למימר הכי דכיון דרבנן מדמו לה לבעולה הויא בלא הכיר בה כמו כנסה בחזחת בתולה ונמצאת בעולה וסבירא ליה דלית לה ולא כלום ובמסקנא סבר הא דמדמו לה לבעולה היינו לעניו מנה אבל מקח טעות לא הויא כמו בעולה דאינו מקפיד כ״כ במוכת ען שיהא מקח טעות:

הדך ביה רבא מהחיא. אכל

מהא לא בעי למימר דהדר ביה משום דמהח טעות לגמרי משמע וא"ת מנא לן דהדר ביה ממה שאמר לרבנן לא הכיר בה ולא כלום נאמר שחזר בו ממה שאמר לא הכיר בה לר"מ מאתים אלא נפרש לא הכיר בה מנה ונוקי ברייתא כרבי מאיר וי"ל כדפי׳ לעיל בקונטרס דאין זה סברא דאי חשיב מקח טעות לא יהא לה כלום ואי לא חשיב מקח טעות למה לא יהא לה מאתים כיון דמדמה לה לבוגרת דאטו לבוגרת פוחתין לה מכתובתה יו: אמר

לבעולה בעולה איתעביד בה מעשה בידי אדם הא לא איתעביד בה מעשה בידי אדם ורבגן אדמדמו לה לבעולה נדמייה לבוגרת בוגרת לא איתעביד בה מעשה כלל הא איתעביד בה מעשה אבל לא הכיר בה לדברי הכל ולא כלום מתיב רב נחמן יהיא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את ר"ג ור' אליעזר אומרים נאמנת אלא אמר רבא בין הכיר בה ובין לא הכיר בה לר"מ מאתים לרבנן הכיר בה מנה לא הכיר בה ולא כלום והדר ביה רבא דתניא כיצד הוצאת שם רע בא לבית דין ואמר פלוני לא מצאתי לבתך בתולים אם יש עדים שזינתה תחתיו יש לה כתובה מנה אם יש עדים שזינתה תחתיו בת סקילה היא הכי קאמר אם יש עדים שזינתה תחתיו בסקילה זינתה מעיקרא יש לה כתובה מנה סואמר רב חייא בר אבין אמר רב ששת זאת אומרת כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה ומתיב רב נחמן ∘הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה שדהו והוא אומר לא כי אלא עד שלא אירסתיך והיה מקחי מקח מעות ולית לה כלל ואמר להו רב חייא בר אבין אפשר רב עמרם וכל גדולי הדור יתבי כי אמר רב ששת להא שמעתא וקשיא להו ושני מאי מקח מעות גמי ממאתים אבל מנה אית לה ואת אמרת לית לה כלל °ואמר רבא מאן דקא מותיב שפיר קא מותיב ימקח מעות לגמרי משמע ואלא קשיא הך תריץ ואימא הכי אם יש עדים שוינתה תחתיו בסקילה זינתה מעיקרא ולא כלום ינמצאת מוכת עץ יש לה כתובה מנה והא רבא הוא דאמר לרבנן לא הכיר בה ולא כלום אלא ש"מ הדר ביה רבא מההיא ת"ר כנסה ראשון לשום נישואין יויש לה עדים שלא נסתרה אי נמי נסתרה ולא שהתה כדי ביאה אין השני יכול למעון מענת בתולים שהרי כנסה ראשון אמר

ליה משום דלא הכיר בה לית לה מידי ואי לאו מקח טעות הוא אין חילוק בין הכיר ללא הכיר: והדר ביה רבא גר׳ ול"ג מההיא. והדר ביה רבא ממאי דאמר לרבנן לא הכיר בה ולח כלום אלא בין הכיר בין לא הכיר יש לה מנה לרבנן ומאתים לר"מ ומתני׳ דהתם דברי הכל: **הולאת שם רע.** ליענש מאה כסף אם שקר וליסקל אם אמת היה: בא לב"ד. זקוק לבוא לב"ד ואומר כו': ואמר רב חייא גרסי': ומוחיב רב נחמן גר': נססחפה שדהו. מולך גרם. כחדם שהמטר בא וסוחף את זריעתו ועוקרה: מקח טעום לגמרי משמע. ואין לה כלום: כי אמרה רב ששם להא שמעשםא. להאי זאת אומרת דלעיל דיש לה כתובה מנה: וקשיא להו. הא דאותבינן: ואמר רבא ברסי': ואלא קשיא הד. ואקשינן לרבא אלא קשיא הך דלעיל דקתני זינתה מעיקרא יש לה כתובה מנה: **חריך.** לההיא דלעיל דכיצד הוצאת ש"ר חירוצא דתרלת לה לא תתרצה הכי אלא הכי אם יש עדים כו׳: נמצאת. לא הכיר בה משמע וקא מתרץ רבא יש לה כתובה מנה אלמא הדר ביה מההיא דלעיל דהא איהו אמר לרבנן ולא כלום וכרבי מאיר נמי לא חוקמה דהא רבי מאיר מאמים קאמר: ויש לה עדים שלא נססרה. רבותא אשמעינן דאפי? הכי אין השני יכול לטעון טענת בחולים להפסידה כתובתה ולימא מקח טעות הוא: שהרי כנסה ראשון. ועליו לדעת שובעלה:

תוספות רי"ד

ע א מיי׳ פי״א מהל׳

אה"ע סי סו סעי ג:

עא ב מיי׳ שם הל״ג טוש״ע שם סעי׳ ד: עב ג ד מיי׳ שם טוש״ע

שם מעי ה:

איתמר קטן שבא על הגדולה רב אמר עשאה מוכת עץ. פי׳ דכיון . שהוציא בתוליה אע"ג נרע מעץ הנתקע וכתובתה מוה לררוז ושמואל אמר מוכת עץ בבשר בבשר אדם. ואי בעולה לא הויא מוכת עץ נמי לא הויא והרי היא כאילו מיעכה היא באצבעה שהממעכת הפסידה מאתים דדוקא דרוסת איש ומוכת עץ ורוטת איש ומוכת עץ לרבנן הפסידה המאתים אבל במיעוך לא הפסידה . המאתים כיוז שאיז כוונתה בעלה ובמוכת עץ דפליגי רבנן משום דהוי שלא לדעתה ומיסניא בהכי. אמרי' בפ' ד' אחין כל הני מיעכות של בית יונ כו ככווו טי, ביונ ר' תמר שמן וקי״ל כשמואל בדיני: אמר רמב״ח מחלוקת כשהכיר ומב זו מהאוקת כשהכיו בה. פי' כשכונסה וכתב לה כתובה היה יודע שהיא מוכת עץ דר"מ דכלו בתוליה ואפ״ה כתובתן מאתים ורבנן מדמו לה לבעולה . ור״מ אדמדמי לה לבוגרת לדמו לה לרטולה רטולה יו מו יוו לבפולח בפולח איתעביד בה מעשה (בוגרת) [בידי אדם אדם האז לא איחטריד רה מעשה ורבנן אדמדמו לה לבעולה לדמו לה לבוגרת בוגרת לא איתעביד בה מעשה כלל הא בה מעשה. אבל לא הכיר בה ד"ה י טעות הוא. ורבא אסיק דבין הכיר בה ובין לא הכיר בה לר״מ כתובתה מאתים לרבנן כתובתה מנה. וקי"ל כרבנן ולא כר"מ דיחיד ורבים הלכה כרבים: **מתני'** בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן הנשואין וחלוצה מן הנשואין כתובתן מנה ואין להן טענת בתולים. הגיורת ושנתגיירו ושנשתחררו יתירות על ג' שנים ואין להן טענת בתולים. פי׳ בתולה מן הנשואין וכגון שנכנסה לחופה ומת בעלה בחזקת בעולה קיימא משעה שנכנסה אם נשאת לאחר סתם ואין להם טענת בתולים בחזקת בתולה ולומר נשאתיך והרי מקחי מקח טעות: תנו רבנן כנסה נשואין . לשם הראשון . לה עדים שלא שלא שהתה עמו כדי ביאה